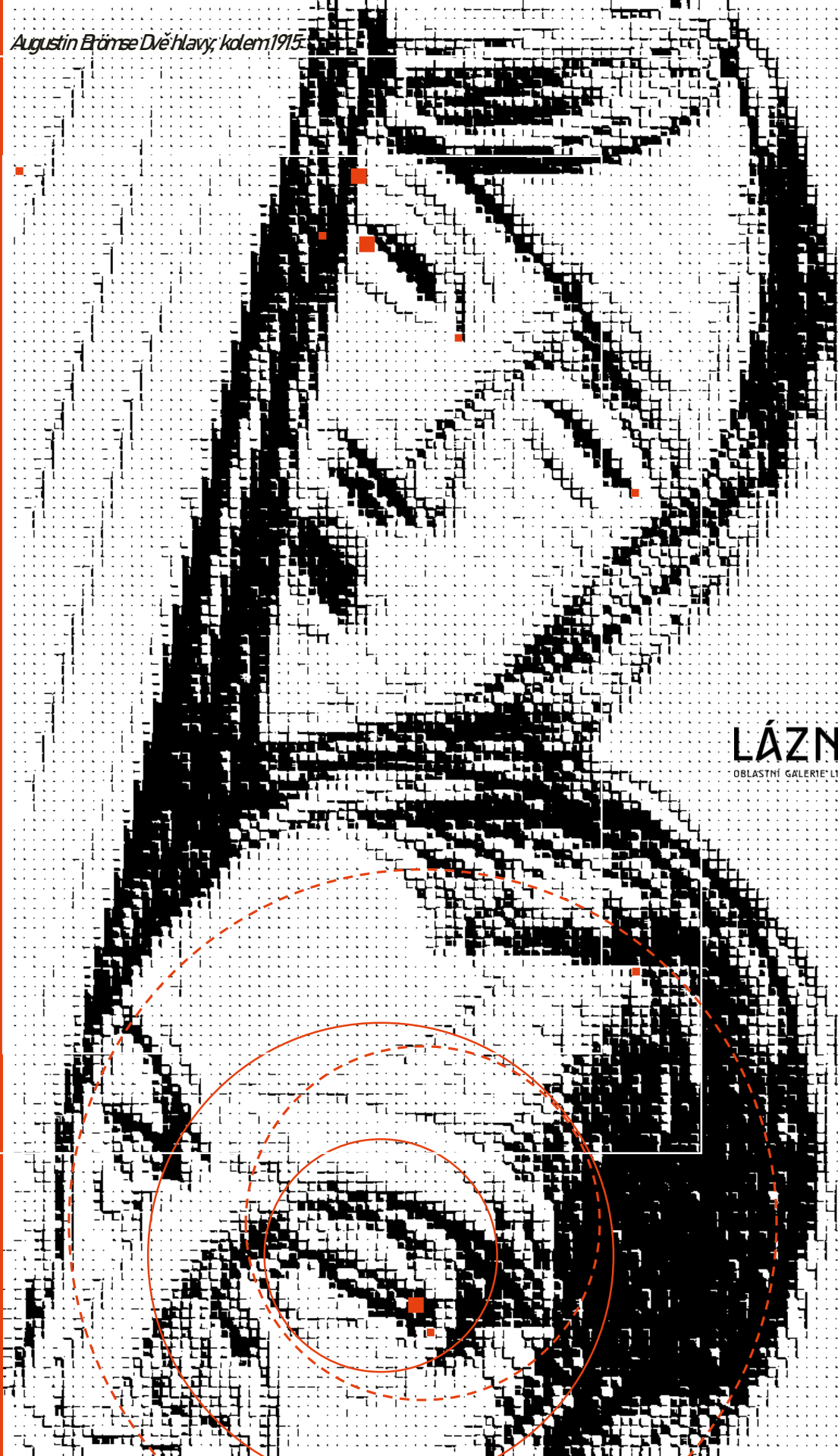

Augustin Brämse Dvě hlavy; kolem 1915

V Ě H L A S
P O R T R É T U

LÁZNĚ
OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

VĚHLAS PORTRÉTU
Edukační listy

... vhodné pro učitele výtvarné výchovy i pro všechny milovníky umění *k výstavě*

Oskar
Kokoschka
a blízké
tváře

14. 5. — 5. 9. 2021

LÁZNĚ
OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

„portrét mistři“

Výtvarným [▪] možnostem

malířského portrétu,

kanonickému a nadčasovému

tématu umění

• a jeho dějin,
byla věnována řada

výstav.

Úvod k výstavě

Teorie,
informace **o výstavě,**
jaká **díla jsou zde vystavena,**
od kolika **umělců?**
Porovnáme si **techniky**
portrétu.
Nabídneme
zábavné
aktivty...

O
B
S
A
H

LÁZNĚ

Plakát k výstavě

Oskar Kokoschka a blízké tváře

Výstava je otevřena denně kromě pondělí od 10 do 17 hodin, ve čtvrtek do 19 hodin.
Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace Libereckého kraje, Masarykova 723/14, 460 01 Liberec
Projekt se uskutečňuje za finanční podpory MKČR.

Výstava

Oskar Kokoschka a blízké tváře

Kanonickým a nadčasovým tématem umění a jeho dějin je portrét. Výtvorným možností malířského portrétního byla věnována řada výstav. Jaké jsou ale možnosti zachycení tváře kresbou, hlavně jejího expresivního výrazu? Výstava v grafickém kabinetu představí kresebné varianty expresivního portrétního v litografiích Oskara Kokoschky, a zároveň umělců jemu výrazově blízkých. Oskar Kokoschka, který v ostré výrazné kresbě zachycuje známé i méně známé vzdálené osobnosti se soustředí na prožitky, gesta i komplexní charakter jedince. Nebojí se nadsázky. Vystihuje výrazné rysy tváře, povahu člověka i konkrétní osobní prožitek, jakým je například poslech hudby. Používá prostředky, které jsou v moderním umění nadčasové. Umělci německého okruhu a Kokoschkovi současníci v černobílé zkratce mohou mít blízký přístup, existenční situace se zrcadlí lidem ve tváři. Nadčasovost přístupu reprezentují výrazné osobnosti současné umělecké scény, pro něž je expresivní portrét klíčovým tématem tvorby. Kromě několika časových rovin dokládajících univerzální jazyk kresby a umělecké expresivní zkratky výstava upozorní na bohatost fondů českých galerií v tomto směru a fondy liberecké galerie. Podchycení pomůže malý katalog, v němž litografie umělce budou přesně určeny a dány do kontextu s blízkými přístupy současného umění. Vystavena budou díla z fondu OGL (August Brömse ad.), fondu ZČG (litografie Oskara Kokoschky), NGP (litografie Oskara Kokoschky a Käthe Kollwitz) a díla současných umělců.

PhDr. Eva Bendová, Ph.D.
Kurátor

LÁZNĚ
OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

Text k výstavě

Pohled
do přípravy **výstavy**
Oblastní galerie Liberec

LÁZNĚ
OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

Byl/a jsi někdy naší galerií?

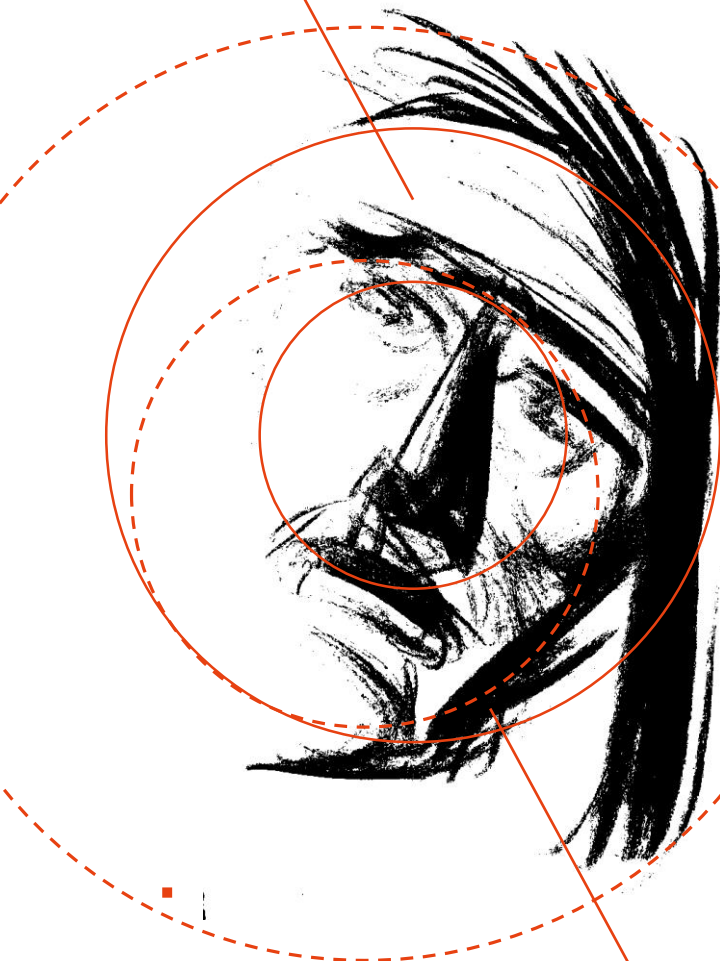

kurátor

Podívej/te se na instalaci kurátorkou výstavy.

Co je to _

Portrétování má dlouhou a bohatou historii.
Portrét je ve výtvarném umění malířské,
fotografické, grafické, sochařské nebo jiné
umělecké zobrazení osoby, v němž má

obličej a jeho výraz dominantní roli.
Záměrem je zobrazit podobu, charakter
a případně i náladu portrétovaného.

Portrét často zobrazuje osobu hledící přímo
na malíře nebo fotografa, tím umělec
prohlubuje propojení mezi divákem
a portrétovanou osobou.

Portrét

Jaké jsou výtvarné možnosti zachycení tváře?

Techniky Portrétu

Kresba

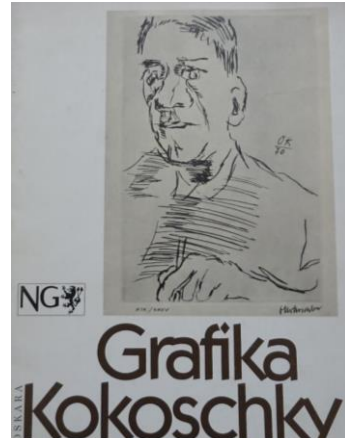
Malba

Fotografie

grafika

- Portréty je možné vytvářet libovolnou výtvarnou technikou.

Znáš i jiné techniky ztvárnění portrétu?

Jaká technika portrétu se ti líbí nejvíc?

Představujeme:
významného **malíře**
z výstavy

LÁZNĚ
OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

Kolik je zastoupeno na této výstavě malířů?

OK v Easel; 1922

Jsem OK

Kdo jsem?

V malbě

používám syté barevnosti.

Dělám energetické **tahy štětce.**

Rád pracuji
s deformací **figur...**

Osobnost

Narodil se 1. března 1886 v Pölcharnu

Rakouský malíř, ilustrátor a grafik, kromě toho také spisovatel a autor divadelních her (dramatik).

Nejznámější jsou jeho **intenzivní expresivní portréty**, u kterých se snaží vystihnout psychiku a emoce modelu.

Jeho tvorbu ovlivnila vídeňská secese, německý **expressionismus** a **fauvismus**.

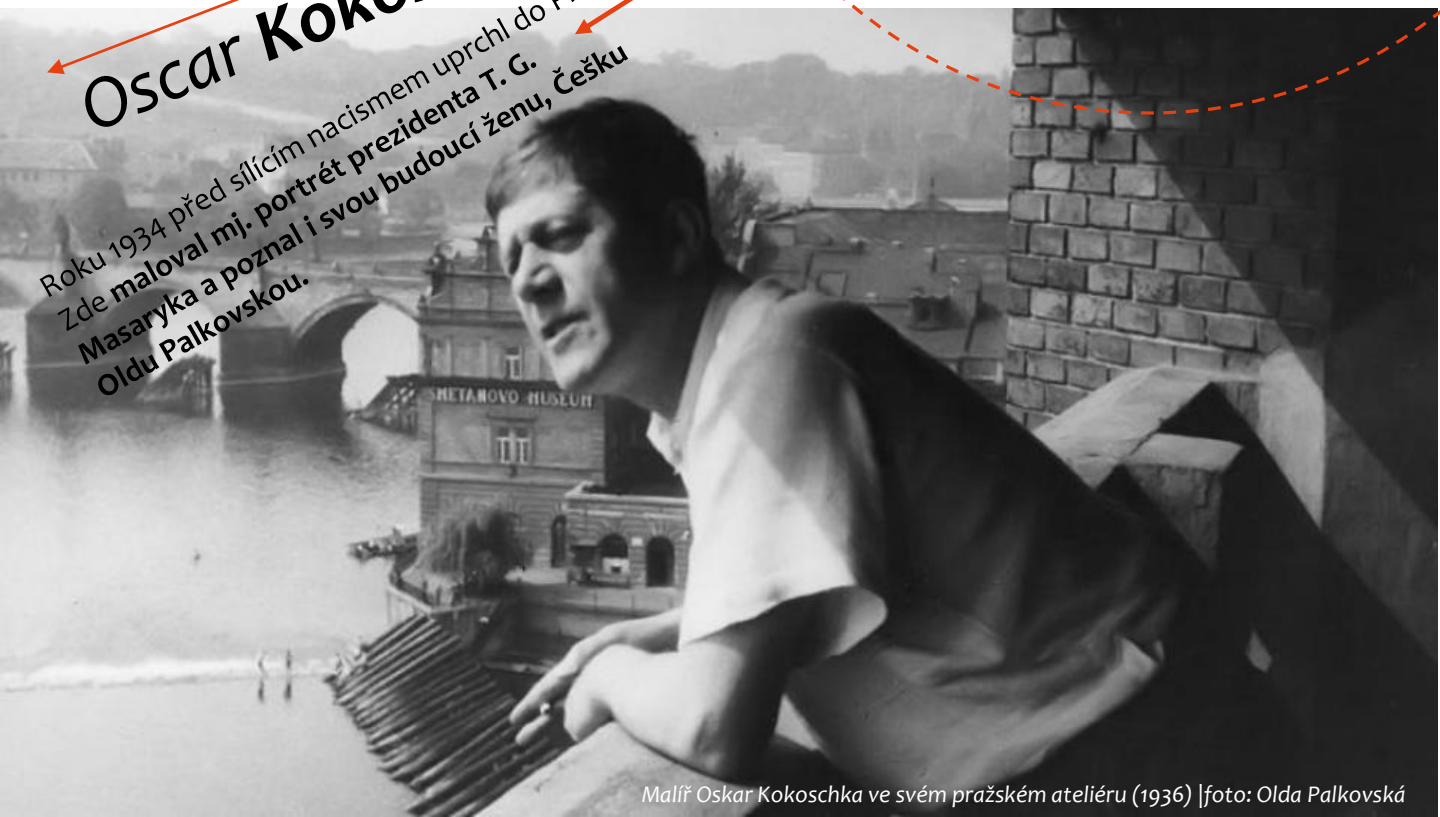
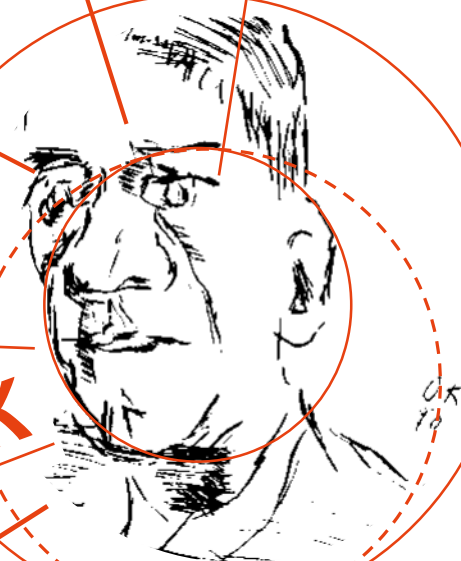
V letech 1905—1909 **studoval na Uměleckoprůmyslové škole ve Vídni**.

Jeho **dědeček Václav a strýc Josef z otcovy strany byli pražskými zlatníky**, další strýc byl hodinářem.

Jsem OK

Oscar Kokoschka

Roku 1934 před silícím nacismem uprchl do Prahy. Zde maloval mj. **portrét prezidenta T. G. Masaryka** a poznal i svou budoucí ženu, Češku Oldu Palkovskou.

Malíř Oscar Kokoschka ve svém pražském ateliéru (1936) | foto: Olda Palkovská

O výstavě:
Představíme si,
jaká **díla jsou vystavena,**
Foto ochutnávka
seznam umělců
•••

V
Ý
S
T
A
V
A

V
Ě
H
L
A
S
P
O
R
T
R
É
T
U

■ .

■

Představujeme: výstavu a malíře *Blízké tváře* .

„Co o nás píšou?“

OSKAR KOKOSCHKA A BLÍZKÉ TVÁŘE

TEXT DO VÝSTAVY

Kanonickým a nadčasovým tématem umění a jeho dějin je portrét, obraz tváře. Výtvarným možностям malířského portréту byla věnována řada výstav. Jaké jsou ale možnosti zachycení tváře kresbou, hlavně jejího expresivního výrazu?

Před sto lety, ve dvacátých letech minulého století získávají expresivní kresby tváří a „hlav“ monumentální podobu díky Oskaru Kokoschkovi. Své kresby vydával Kokoschka v podobě rozměrných litografických alb jako cykly – portréty současníků (Max Reinhard, Maria Orska) nebo jako ukázkou sondy do „nitra“ člověka (cyklus Koncert). První litografie uskutečnil mezi lety 1914–1919 a pokračoval celý svůj dlouhý život. Jeho tváře oslovily široké publikum vnější podobou, ale především výraznými lineárními tahy živé kresby, která nechtěla zachytit reálnou vnější podobu, ale především vnitřní svět portrétovaného. Kokoschka usiloval o „syntetický“ portrét – objektivní a subjektivní zároveň, obraz, který vystihuje člověka přes prožitky, cit, rozum i zapojením všech smyslů. Expresivita (expresivní výraz) však není jednoznačně vymezenou kategorií, existovala a existuje celá řada možností, jak „vnitřní pohyb“ vizualizovat. Kokoschka používá prostředky, které jsou v moderním umění nadčasové. Umělci německého okruhu a Kokoschkovi současníci v černobílé zkratce mohou mít blízký přístup, existenční poměry se zrcadlí lidem ve tváři.

Jaká je pak situace na poli současného umění? Expresivní vyjádření obličeje není odsunuté do podoby kresebného záznamu soukromých deníků, skicáčů, jakkoliv právě v této autorsky nekorigované podobě bude vždy autentickým výrazným sdělením, sdělením zrcadlícím „démony duše“. Expresivita se objevuje v podobě nadsázky, v symbolické rovině obsahu, ve strategiích pohledu, práce s fragmenty, transformacích forem nebo živelných i redigovaných prezentacích „vnitřního světa“. Nadčasovost přístupů reprezentují výrazné osobnosti současné umělecké scény, pro něž je expresivní zobrazení tváře klíčovým tématem tvorby – Martin Mulač ve svých denících a aktuálním cyklu *Nekrology*, Jakub Gajdošík v řadě imaginárních tváří, vycházející z jeho komiksové tvorby, Tomáš Jetela, který je nejbližší subjektivně-objektivnímu portrétu, a také ti umělci, kteří se námětů dotknou ve své privátní tvorbě, ve skicácích, náčrtech nebo výjimečném cyklu – David Böhm a Jiří Franta, sochaři Tereza Eisnerová a Marek Škubal nebo Šimon Brejcha. Co všechno může být expresivní? Univerzální jazyk „prvotní“ kresby se zdá být ideálním experimentálním polem.

Oscar Kokoschka

Augustin Brömse

Kollwitz Käthe Emil Orlik

Rudolf Mather

Slyšel/a jsi někdy o některém z vystavených malířů?

Kdo je kdo?

Šimon Brejcha

F. Janula

Martin Mulač

Jakub Gajdošík

Marek Škubal

Tomáš Jetela Tereza Eisnerová

David Böhm

Vratislav Ševčík

■ Kollwitz Käthe

...než se **díla** rozmístí, **rozbalí** a **vystaví**

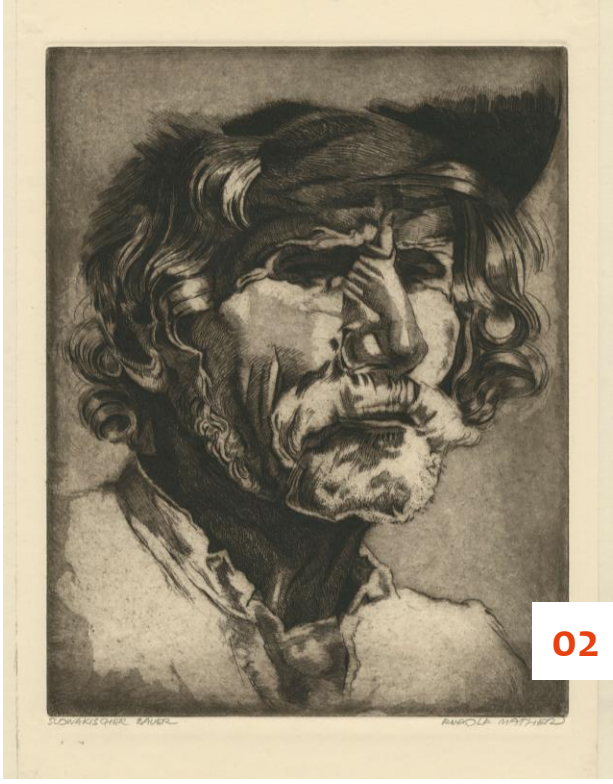
Ochutnávka

■

01

02

03

04

Kresby

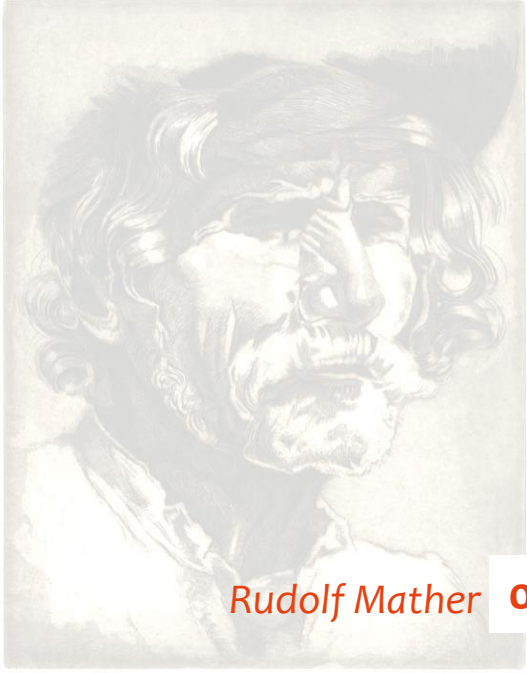
grafiky

05

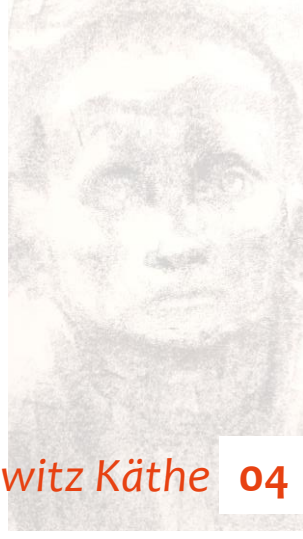

01 Augustin Brömse

Rudolf Mather 02

03 Emil Orlik

Kollwitz Käthe 04

Kresby

grafiky

Oscar Kokoschka 05

02

01

03

04

05

06

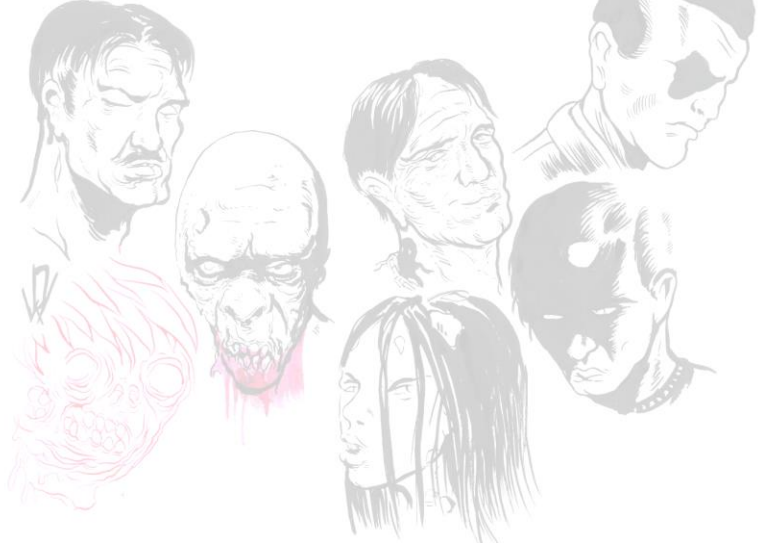

07

02 Vratislav Ševčík

01 Jakub Gajdošík

Martin Mulač 03

Jakub Gajdošík 04

05 Marek Škubal

Tomáš Jetela 06

David Böhmm 07

Akce,
teď **jste** na řadě.
Vyzkoušejte si **techniky**
portrétu.

Nabízíme
zábavné
aktivty...

T
V
O
R
B
A

01_04

Aktivita

autoportrét_selfie_selca_

působivá exprese_

jde to i bez tužky_

podle mne, jde to i jinak_

01

Aktivita
autoportrét

selfie selca

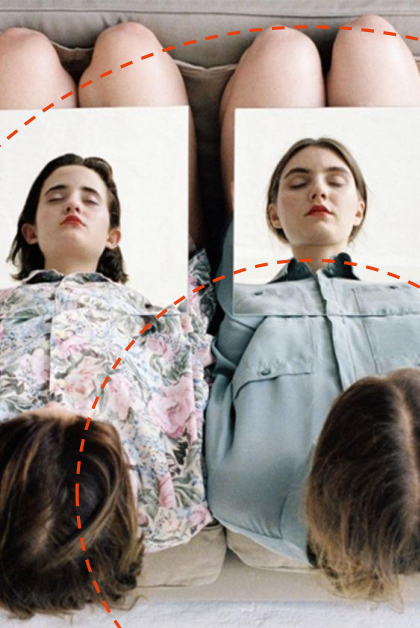
Specifickým typem portrétu je **autoportrét**

Jedná se o výtvarné dílo, na němž autor formou portrétu zachytí svou vlastní podobu.

*Skoro každý z nás vlastně denně fotí sebe samého na svůj mobilní telefon. Pojd'te si výtvarně ztvárnit sebe samého pomocí **selfie**.*

Selfie [selfí], či selfíčko je typ fotografického autoportrétu, obvykle pořízeného z ruky či s tyčí za pomoci digitálního fotoaparátu či chytrého telefonu (smartphone). Ve slovníku Oxford Dictionaries Online je popsán jako „fotografie sebe sama, běžně pořízená chytrým telefonem nebo webkamerou a nahrána na sociální síť“. Selfies jsou často určena pro publikování na sociálních sítích a sítích pro sdílení fotografií online, jako jsou Facebook, Twitter, Instagram, Pinterest, Whatsapp a Snapchat.

V Koreji se často používá termínu selca (zkratka pro „self camera“). Selfies jsou většinou neformální snímky pořízené „z ruky“ či před zrcadlem.

Jak

Zkus/te to.

Máte přeci své oblíbené prostředky přímo v ruce...

jinak

autoportrét

Použij/te

telefon

Pohrajte si se zrcadlem

Vytvoř/te

Selfie,

které Tě vystihuje.

02

Aktivita
portrét

působivá exprese

expresivní výrazný citově působivý

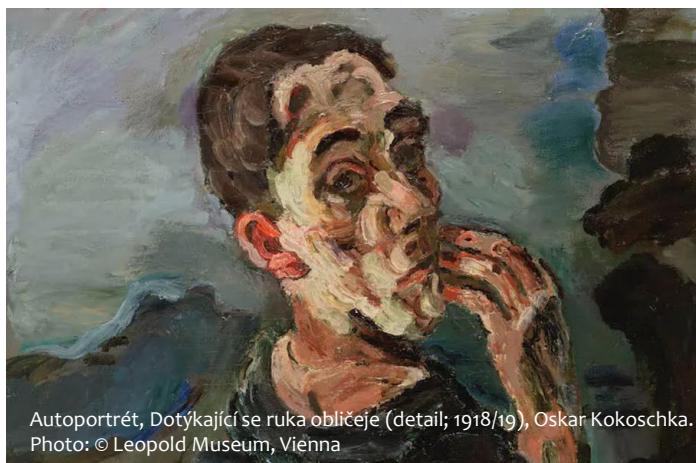
Expresionismus
Umělecký směr

Jak

Zkus/te to jinak.

Použijete deformaci při zachycení výrazu...

odmítl umění zobrazující skutečnost i umění snažící se zprostředkovat skutečnost pomocí dojmů. Jeho hlavním cílem je **vyjádřit vlastní prožitky a vlastní pocity** bez ohledu na jakékoli konvence. Pro zvýšení efektu prožitku často **dochází k deformaci reality.**

“basic” expressions

03_

Aktivita
portrét

jde to i bez tužky...

Jak

Zkus/te to jinak.

Použijete nitě, provázky, šňůry pro lineární zachycení tváře, tvaru obličeje, výrazu...

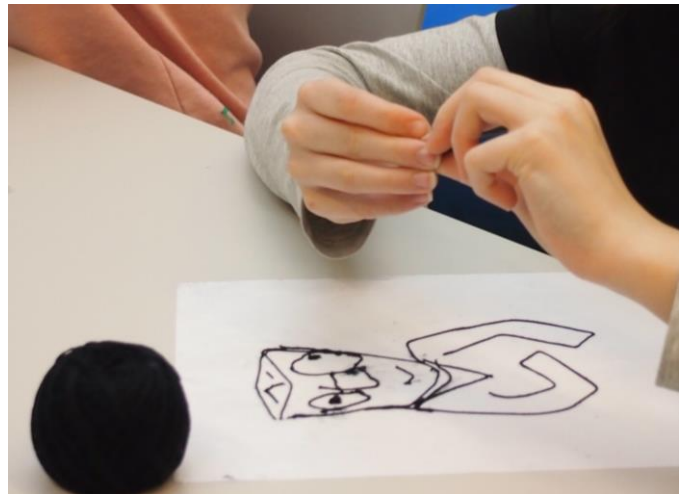

hra s linkou, která povede ruku...

linie

linka

04_

Aktivita

portrét

podle mne

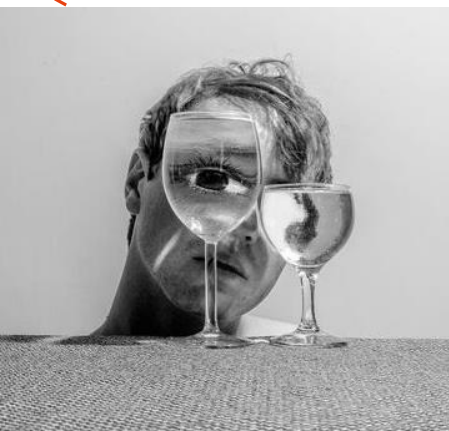
Jak

Zkus/te to.

Objevíte a hledejte své originální vyjadřovací prostředky...

vtip

hádanka

nápad

hra s materiály, které vystihnou duši

—
A to je vše
na téma **portrét**
gratuluujeme

děkujeme
... a věříme, že jste si to

s našimi **listy užili**

LÁZNĚ
OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

Otázky:

Celkové ohlédnutí

Kdo jsem?

Slyšel/a jsi někdy o některém z vystavených malířů?

Kdo je kdo?

Kolik je zastoupeno na této výstavě malířů?

Znáš i jiné techniky ztvárnění portrétu?

Jaká technika portrétu se ti líbí nejvíc?

Jaké jsou možnosti zachycení tváře kresbou?

F. Janula; Hava ženy 1948

Byl/a jsi někdy naší galerií?

VĚHLAS PORTRÉTU
Edukační listy
k výstavě
**Oskar
Kokoschka
a blízké
tváře**

14. 5. — 5. 9. 2021

LÁZNĚ

OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

Vypracovala:

MgA. Petra Škachová
Edukátor v kultuře

Lektorské centrum

Oblastní galerie Liberec

www.ogl.cz

LÁZNĚ

14. 5. — 5. 9. 2021

